

Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Vyriausybės posėdžių skyrius
2025 04 29

Vyriausybės posėdžių skyriaus
vyriausioji specialistė
Vilma Butkevičienė

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

Turinys

- I skyrius Tarptautinei pašto paslaugai taikomos bendrosios taisyklės
- 1 straipsnis Sąvokų apibrėžtys
- 2 straipsnis Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos
prisiimtus įsipareigojimus, paskyrimas
- 3 straipsnis Universalioji pašto paslauga
- 4 straipsnis Tranzito laisvė
- 5 straipsnis Pašto siuntų nuosavybė. Susigrąžinimas iš pašto. Adreso **ir (arba) gavėjo vardo,
pavardės ar pavadinimo (juridinio asmens pavadinimo arba pavardės, vardo
ar tėvavardžio (jei yra))** keitimas arba taisymas. Persiuntimas. Neįteiktų siuntų
grąžinimas siuntėjui
- 6 straipsnis Pašto ženklai
- 7 straipsnis Darni plėtra
- 8 straipsnis Pašto saugumas
- 9 straipsnis Pažeidimai
- 10 straipsnis Asmens duomenų tvarkymas
- 11 straipsnis Pasikeitimas uždarosiomis važtomis su kariniais daliniais
- 12 straipsnis Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje
- 13 straipsnis **PPS blankų naudojimas**

II skyrius Paslaugos kokybės standartai ir tikslai

14 straipsnis Paslaugos kokybės standartai ir tikslai

III skyrius Mokesčiai, papildomi mokesčiai ir atleidimas nuo pašto mokesčių

15 straipsnis Mokesčiai

16 straipsnis Atleidimas nuo pašto mokesčių

IV skyrius Pagrindinės ir papildomos paslaugos

17 straipsnis Pagrindinės paslaugos

18 straipsnis Papildomos paslaugos

V skyrius Draudimai ir muitų klausimai

19 straipsnis Nepriimamos siuntos. Draudimai

20 straipsnis Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai

VI skyrius Atsakomybė

21 straipsnis Reklamacijos

22 straipsnis Paskirtųjų operatorių atsakomybė. Žalos atlyginimas

23 straipsnis Šalių narių ir paskirtųjų operatorių atleidimas nuo atsakomybės

24 straipsnis Siuntėjo atsakomybė

25 straipsnis Žalos atlyginimo išmokėjimas

26 straipsnis Galimas žalos atlyginimo susigrąžinimas iš siuntėjo arba iš gavėjo

VII skyrius Atlygis

A. Tranzito mokesčiai

27 straipsnis Tranzito mokesčiai

B. Galutinis atlygis

28 straipsnis Galutinis atlygis. Bendrosios nuostatos

29 straipsnis Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams tarp tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių

30 straipsnis Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos srautams, siunčiamiems pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams, iš jų ir tarp jų

31 straipsnis Paslaugos kokybės gerinimo fondas

C. Pašto siuntinių tarifai

32 straipsnis Pašto siuntinių vežimo sausuma ir vežimo jūra tarifai

D. Vežimo oro keliu mokesčiai

33 straipsnis Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu mokesčiais

E. Tarpusavio atsiskaitymas

34 straipsnis Nuostatos, susijusios su tarpusavio atsiskaitymu ir mokėjimais už tarptautinę pašto apkaitą

F. Mokesčių ir tarifų nustatymas

35 straipsnis Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti mokesčius ir tarifus

VIII skyrius Pasirenkamosios paslaugos

36 straipsnis EMS ir integruota logistika

37 straipsnis Elektroninės pašto paslaugos

IX skyrius Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos

39 straipsnis Kongrese pateiktos išlygos

40 straipsnis Konvencijos įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

Toliau pasirašę Sąjungos šalių narių vyriausybės įgaliotieji atstovai, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtų Pasaulinės pašto sąjungos įstatų 22 straipsnio 3 punktą, bendru susitarimu ir laikydamiesi minėtų Įstatų 25 straipsnio 4 punkte nustatytų sąlygų, šioje Konvencijoje nustatė visai tarptautinei pašto paslaugai taikomas taisykles.

I skyrius

Tarptautinei pašto paslaugai taikomos bendrosios taisyklės

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje Pasaulinėje pašto konvencijoje vartojamų sąvokų reikšmės apibrėžiamos toliau:
 - 1.1. pašto korespondencijos siunta – Pasaulinėje pašto konvencijoje ir reglamentuose apibūdinta ir pagal juose nustatytas sąlygas vežama siunta;**
 - 1.2. pašto siuntinys – Pasaulinėje pašto konvencijoje ir reglamentuose apibūdintas ir pagal juose nustatytas sąlygas vežamas siuntinys;**
 - 1.3. EMS siunta – Pasaulinėje pašto konvencijoje, reglamentuose ir susijusiuose EMS dokumentuose apibūdinta ir pagal juose nustatytas sąlygas vežama siunta;**
 - 1.4. dokumentai – pašto korespondencija, pašto siuntinys ar EMS siunta, kuriuos sudaro bet kuri rašytine, pieštine, spausdintine ar skaitmenine forma pateikta informacija, išskyrus parduoti skirtus daiktus, kurių fizinės specifikacijos atitinka reglamentuose nustatytas ribas;**
 - 1.5. prekės – pašto korespondencija, pašto siuntinys ar EMS siunta, kuriuos sudaro bet kuris materialus ir kilnojamas daiktas, išskyrus pinigus, įskaitant parduoti skirtus daiktus, kurie neatitinka pirmiau esančiame 1.4 punkte pateiktos sąvokos „dokumentai“ apibrėžties ir kurių fizinės specifikacijos atitinka reglamentuose nustatytas ribas;**
 - 1.6. uždaroji važta – **tara (-os)**, turinti (-čios) pritvirtintas žymas, užplombuota (-os) švinu

arba ne, su pašto siuntomis;

1.7. neteisingai nukreiptos važtos – taros, gautos kitoje apkaitos įmonėje, nei nurodyta **(taros)** žymoje;

1.8. asmens duomenys – informacija, reikalinga pašto paslaugos naudotojo tapatybei nustatyti;

1.9. nuklydusios siuntos – apkaitos įmonėje gautos siuntos, kurios buvo skirtos kitos šalies narės apkaitos įmonei;

1.10. tranzito mokesčiai – atlygis už kertamos šalies vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su **pašto korespondencijos siuntų** sausumos, jūrų ir (arba) oro tranzitu;

1.11. galutinis atlygis – atlygis, kurį išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius turi sumokėti gavimo šalies paskirtajam operatoriui kaip išlaidų, kurios patirtos gavimo šalyje dėl gautų pašto korespondencijos siuntų, kompensaciją;

1.12. paskirtasis operatorius – bet kuris valstybinis arba nevalstybinis subjektas, šalies narės oficialiai paskirtas teikti pašto paslaugas ir vykdyti susijusius įsipareigojimus, atsiradusius pagal Sąjungos aktus, jos teritorijoje;

1.13. smulkusis paketas – siunta, vežama pagal Konvencijoje ir **reglamentuose** nustatytas sąlygas;

1.14. įvežimo sausuma tarifas – atlygis, kurį išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius turi sumokėti gavimo šalies paskirtajam operatoriui kaip išlaidų, kurios patirtos gavimo šalyje dėl gautų pašto siuntinių, kompensaciją;

1.15. tranzito sausuma tarifas – atlygis už kertamos šalies vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su siuntinių vežimu sausumos ir (arba) oro tranzitu per jos teritoriją;

1.16. vežimo jūra tarifas – atlygis už vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų), dalyvaujančios vežant pašto siuntinius jūrų keliu, suteiktas paslaugas;

1.17. reklamacija – skundas ar paklausimas dėl naudojimosi pašto paslauga,

pateiktas pagal Konvencijos ir jos reglamentų sąlygas;

1.18. universalioji pašto paslauga – nuolatinis kokybiškų pagrindinių pašto paslaugų teikimas visiems klientams visoje šalies narės teritorijoje prieinamomis kainomis;

1.19. atvirasis tranzitas – siuntų, kurios pagal skaičių ar svorį nesudaro į gavimo šalį siunčiamų uždarytų važtų, atviras tranzitas per tarpinę šalį.

2 straipsnis

Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos priimtus įsipareigojimus, paskyrimas

1. Šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui valdžios institucijos, įpareigotos prižiūrėti pašto reikalus, pavadinimą ir adresą. Be to, šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui operatoriaus ar operatorių, oficialiai paskirtų teikti pašto paslaugas ir vykdyti pagal Sąjungos aktus priimtus įsipareigojimus savo teritorijoje, pavadinimą ir adresą. Laikotarpiu tarp dviejų kongresų **šalys narės nedelsdamos praneša Tarptautiniam biurui** apie bet kokius pasikeitimus, susijusius su valdžios institucijomis. Tarptautiniam biurui taip pat nedelsiant, **pageidautina bent prieš tris mėnesius iki pasikeitimo įsigaliojimo**, pranešama apie **bet kokius pasikeitimus, susijusius su oficialiai paskirtais operatoriais**.

2. Šalis narė, oficialiai paskyrusi naują operatorių, nurodo pašto paslaugų, kurias jis teiks pagal Sąjungos aktus, apimtį ir operatoriaus paslaugų geografinę aprėptį jos teritorijoje.

3 straipsnis

Universalioji pašto paslauga

1. Siekdamos palaikyti bendrosios Sąjungą apimančios pašto teritorijos idėją, šalys narės užtikrina, kad visi naudotojai (klientai) turėtų teisę naudotis universaliąja pašto paslauga, kuri apima nuolatinį kokybiškų pagrindinių pašto paslaugų teikimą visoje jų teritorijoje už prieinamą kainą.

2. Šiuo tikslu šalis narės, atsižvelgdamos tiek į gyventojų poreikius, tiek į savo vidaus sąlygas, pašto srities nacionalinės teisės aktais ar kitomis įprastomis priemonėmis nustato siūlomų pašto paslaugų apimtį ir reikalavimą dėl kokybės bei prieinamų kainų.

3. Šalis narės užtikrina, kad už universaliosios pašto paslaugos teikimą atsakingi operatoriai laikytųsi pašto paslaugų teikimo ir kokybės standartų.

4. Šalis narės užtikrina, kad universalioji pašto paslauga būtų teikiama veiksmingai ir taip būtų užtikrintas jos ilgalaikiškumas.

4 straipsnis

Tranzito laisvė

1. Tranzito laisvės principas yra pateiktas Įstatų 1 straipsnyje. Remdamasi šiuo principu, kiekviena šalis narė privalo užtikrinti, kad jos paskirtieji operatoriai visada siųstų pačiais greičiausiais keliais ir pačiais patikimiausiais būdais, kuriuos naudoja savo pačių siuntoms, kito paskirtojo operatoriaus jiems perduotas uždarąsias važtas ir atviruoju tranzitu siunčiamas pašto korespondencijos siuntas. Šis principas taip pat taikomas nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtoms.

2. Šalis narės, nepriimančios ir pačios nesiunčiančios **pašto siuntų** su infekcinėmis medžiagomis arba radioaktyviosiomis medžiagomis, turi teisę nepriimti jų siųsti atviruoju tranzitu per savo teritoriją. **Ta pati nuostata** galioja ir spaudiniams, periodiniams leidiniams, žurnalams, smulkiesiems paketams ir M maišams, kurių turinys neatitinka teisinių reikalavimų, kuriais reglamentuojama jų leidybos sąlygos arba judėjimas tranzito šalyje.

3. **Siuntinių** tranzito laisvė užtikrinama visoje Sąjungos teritorijoje.

4. Jei šalis narė nesilaiko su tranzito laisve susijusių nuostatų, kitos šalis narės gali nutraukti pašto **paslaugų teikimą** tai šaliai narei.

5 straipsnis

Pašto siuntų nuosavybė. Susigrąžinimas iš pašto. Adreso **ir (arba) gavėjo vardo, pavardės ar pavadinimo (juridinio asmens pavadinimo arba pavardės, vardo ar tėvavardžio (jei yra))** keitimas arba taisymas. Persiuntimas. Neįteiktų siuntų grąžinimas siuntėjui

1. Pašto siunta yra siuntėjo nuosavybė tol, kol ji neįteikta teisėtam savininkui, nebent ji yra sulaikoma remiantis išsiuntimo arba gavimo šalies **nacionalinės** teisės aktais, o taikant **19 straipsnio 2.1.1 papunktį** arba **19 straipsnio 3 dalį** – tranzito šalies **nacionalinės** teisės aktais.

2. Siuntėjas pašto siuntą gali susigrąžinti iš pašto arba pakeisti ar pataisyti jos adresą **ir (arba) gavėjo vardą, pavardę ar pavadinimą (juridinio asmens pavadinimą arba pavardę, vardą ar tėvavardį (jei yra))**. Mokesčiai ir kitos sąlygos yra išdėstyti reglamentuose.

3. Šalys narės užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai persiųstų pašto siuntas pasikeitus gavėjo adresui ir grąžintų neįteiktas siuntas siuntėjui. Mokesčiai ir kitos sąlygos yra išdėstyti reglamentuose.

6 straipsnis

Pašto ženklai

1. Pavadinimas „pašto ženklas“ yra saugomas šios Konvencijos ir yra priskiriamas išimtinai tiems ženkams, kurie atitinka šiame straipsnyje ir reglamentuose nustatytas sąlygas.

2. Pašto ženklai:

2.1. leidžiami ir pateikiami į apyvartą tik šalies narės ar teritorijos institucijos pagal Sąjungos aktus;

2.2. yra savarankiškumo požymis ir įrodymas, kad už siuntimą sumokėtas išankstinis mokestis, atitinkantis jų vertę, jei jie priklijuoti ant pašto siuntų pagal Sąjungos aktus;

2.3. turi būti leidžiami į apyvartą kaip išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonė ar kaip filatelijos objektas jį leidžiančiojoje šalyje narėje arba teritorijoje pagal jos nacionalinės teisės aktus;

2.4. turi būti prieinami visiems leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos gyventojams.

3. Pašto ženkluose nurodoma:

3.1. leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos pavadinimas, parašytas lotyniškais rašmenimis, **arba, jei PPS Tarptautinio biuro to paprašo leidžiančioji šalis narė arba teritorija, atitinkamą leidžiančiąją šalį arba teritoriją oficialiai žyminti santrumpa ar inicialai, laikantis reglamentuose nustatytų sąlygų¹;**

3.2. nominali vertė, išreikšta:

3.2.1. paprastai leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos oficialia valiuta arba raide ar simboliu;

3.2.2. kitais identifikavimo ženklais.

4. Pašto ženkluose pavaizduoti valstybės simboliai, oficialūs kontrolės ženklai ir tarpvyriausybinių organizacijų logotipai yra saugomi, kaip apibrėžta Paryžiaus konvencijoje dėl pramoninės nuosavybės saugojimo.

5. Pašto ženklų temos ir motyvai:

5.1. turi neprieštarauti PPS Įstatų preambulės dvasiai ir Sąjungos organų priimtiems sprendimams;

5.2. turi glaudžiai sietis su šalies narės arba teritorijos kultūriniu identitetu arba prisidėti prie kultūros sklaidos ar taikos išsaugojimo;

5.3. jei pažymimas ne šalies narės arba teritorijos asmenybių ar įvykių atminimas, turi glaudžiai sietis su minėta šalimi nare arba teritorija;

5.4. neturi būti politinio arba kokį nors asmenį ar kokią nors šalį žeidžiančio pobūdžio;

5.5. turi būti labai svarbūs šaliai narei arba teritorijai.

6. Išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą antspaudus, mokėjimo ženklintuvų antspaudus ir antspaudus, padarytus spaustuvių ženkliniu arba kitokiu spausdinimo ar antspaudavimo būdu, atitinkančiu Sąjungos aktus, galima naudoti tik gavus šalies narės arba teritorijos leidimą.

¹ Išimtis suteikiama Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, šaliai, išradusiai pašto ženklą.

7. Prieš išleisdamos pašto ženklus, kuriems naudojamos naujos medžiagos ar technologijos, šalys narės pateikia Tarptautiniam biurui reikiamą informaciją apie jų suderinamumą su pašto apdorojimo įranga. Tarptautinis biuras atitinkamai informuoja kitas šalis nares ir jų paskirtuosius operatorius.

7 straipsnis

Darni plėtra

1. Šalys narės ir (arba) jų paskirtieji operatoriai priima ir įgyvendina iniciatyvią darnios plėtros strategiją, didžiausią dėmesį skiriančią aplinkos apsaugos, socialinei ir ekonominei veiklai visuose pašto operacijų lygmenyse, ir **skatina sąmoningumą** darnios plėtros klausimais.

8 straipsnis

Pašto saugumas

1. Siekdamas palaikyti bei stiprinti plačiosios visuomenės pasitikėjimą **paskirtųjų operatorių teikiamomis** pašto paslaugomis ir rūpindamosi visų susijusių darbuotojų interesais, šalys narės ir jų paskirtieji operatoriai laikosi PPS saugumo standartuose apibrėžtų saugumo reikalavimų, taip pat priima ir įgyvendina iniciatyvią saugumo strategiją visuose pašto operacijų lygmenyse. Ši strategija **apima reglamentuose apibrėžtus tikslus, taip pat** atitiktis reikalavimams pateikti išankstinius elektroninius duomenis apie pašto siuntas, nurodytiems Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos priimtose įgyvendinimo nuostatose (įskaitant pašto siuntų rūšį ir joms taikomus kriterijus), principą, atsižvelgiant į PPS techninius pranešimų siuntimo standartus. Ši strategija taip pat apima keitimąsi informacija dėl važtų tarp šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių vežimo ir tranzito saugumo bei apsaugos palaikymo.

2. Visos tarptautinėje pašto transporto grandinėje taikomos saugumo priemonės turi atitikti rizikas ar grėsmes, kurias jomis siekiama įveikti, ir turi būti įgyvendinamos netrikdant pasaulinių pašto srautų ar prekybos, atsižvelgiant į pašto tinklo ypatumus. Saugumo priemonės, kurios gali turėti poveikį pašto operacijoms visame pasaulyje, turi būti įgyvendinamos tarptautiniu mastu koordinuotai ir suderintai, įtraukiant atitinkamus suinteresuotus subjektus.

9 straipsnis

Pažeidimai

1. Pašto siuntos

1.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, skirtų užkirsti kelią toliau išvardytiems veiksams ir patraukti atsakomybėn bei nubausti bet kurį asmenį, pripažintą kaltu dėl jų, t. y. dėl:

1.1.1. narkotinių ir psichotropinių medžiagų, **taip pat pavojingų krovinių** įdėjimo į pašto siuntas, kai jų įdėjimas pagal **Konvenciją ar reglamentus** nėra aiškiai leidžiamas;

1.1.2. vaikus vaizduojančių pedofilinio arba pornografinio pobūdžio daiktų įdėjimo į pašto siuntas.

2. Išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonės ir pats mokėjimas už pašto paslaugą

2.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, skirtų užkirsti kelią bet kokiems pažeidimams, kovoti su pažeidimais ir bausti už pažeidimus, susijusius su šioje Konvencijoje nustatytais išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonėmis, t. y. su:

2.1.1. pašto ženklais, esančiais apyvartoje arba išimtais iš apyvartos;

2.1.2. išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą antspaudais;

2.1.3. mokėjimo ženklintuvų antspaudais ar spaustuvės ženklinimu;

2.1.4. tarptautiniais atsakymo kuponais.

2.2. Šioje Konvencijoje pažeidimai, susiję su išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonėmis, suprantami kaip bet kuris iš toliau išvardytų **bet kurio asmens** veiksmų, padarytų siekiant gauti neteisėtos naudos sau ar trečiajam asmeniui. Baudžiama už šiuos veiksmus:

2.2.1. bet kokių išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonių bet koki padirbinėjimą, atgaminimą ar klastojimą arba bet koki neteisėtą ar nusikalstamą veiksmą, susijusį su jų gamyba neturint leidimo;

2.2.2. bet kokių padirbtų, atgamintų ar suklastotų išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonių **gamybą, naudojimą, išleidimą į apyvartą, pateikimą į rinką, platinimą, skleidimą, vežimą, rodymą ar demonstravimą (taip pat katalogų pavidalu ir reklamos tikslais);**

2.2.3. bet kokių jau naudotų išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonių naudojimą ar išleidimą į apyvartą pašto tikslais;

2.2.4. bet kokį mėginimą padaryti bet kurį iš šių pažeidimų.

3. Abipusiškumas

3.1. Už šio straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus taikomos vienodos sankcijos, neatsižvelgiant į tai, ar veiksmas susijęs su nacionalinėmis, ar užsienio šalies išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą priemonėmis; šiai nuostatai netaikoma jokia teisinė ar sutartinė abipusiškumo sąlyga.

10 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. Naudotojų asmens duomenys gali būti naudojami tik tiems tikslams, kuriems jie buvo renkami pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus.

2. Naudotojų asmens duomenys atskleidžiami tik tiems tretiesiems asmenims, kuriems taikytiniais nacionalinės teisės aktais suteikta teisė su jais susipažinti.

3. Šalys narės ir jų paskirtieji operatoriai užtikrina naudotojų asmens duomenų konfidencialumą ir saugumą pagal jų nacionalinės teisės aktus.

4. Paskirtieji operatoriai informuoja savo klientus apie jų asmens duomenų panaudojimą ir tikslą, kuriam jie buvo surinkti.

5. Nepažeisdami pirmiau pateiktų nuostatų, paskirtieji operatoriai gali elektroninėmis priemonėmis persiųsti asmens duomenis gavimo ar tranzito šalių paskirtiesiems operatoriams, kuriems tie duomenys yra reikalingi paslaugai suteikti.

11 straipsnis

Pasikeitimas uždarosiomis važtomis su kariniais daliniais

1. Uždarosiomis pašto korespondencijos siuntų važtomis gali būti keičiamasi tarpininkaujant kitų šalių sausumos, jūrų ar oro tarnyboms:

1.1. tarp bet kurios šalies narės pašto skyrių ir Jungtinių Tautų žinion perduotų karinių dalinių vadovybės;

1.2. tarp šių karinių dalinių vadovybių;

1.3. tarp bet kurios šalies narės pašto skyrių ir jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių, tos pačios šalies karo laivų arba orlaivių, esančių užsienyje, vadovybės;

1.4. tarp tos pačios šalies jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių, karo laivų arba karo orlaivių vadovybių.

2. 1 dalyje nurodytose važtose siunčiamos tik tos pašto korespondencijos siuntos, kurios adresuotos arba kurias siunčia karinių dalinių nariai arba laivų arba orlaivių pareigūnai ar ekipažai, siunčiantys arba gaunantys važtas. Joms taikomus siuntimo tarifus ir sąlygas pagal savo taisykles nustato šalies narės, kuri perdavė žinion karinį dalinį arba kuriai priklauso laivai ar orlaiviai, paskirtasis operatorius.

3. Jei nėra specialaus susitarimo, šalies narės, kuri perdavė žinion karinį dalinį arba kuriai priklauso karo laivai ar karo orlaiviai, paskirtasis operatorius yra atsakingas už važtų tranzito mokesčių, galutinio atlygio ir vežimo oro keliu mokesčių sumokėjimą atitinkamiems paskirtiesiems operatoriams.

12 straipsnis

Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

1. Nė vienas paskirtasis operatorius neprivalo siųsti ar pristatyti gavėjui pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai, gyvenantys jo šalies narės teritorijoje, pateikia siųsti arba paveda pateikti siųsti užsienio šalyje, siekdami pasinaudoti joje taikomomis palankesnėmis tarifų sąlygomis.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos vienodai taikomos tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštoms siuntėjo gyvenamojoje šalyje ir po to pervežtoms per sieną, tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštoms užsienio šalyje.

3. Gavimo paskirtasis operatorius gali **reikalauti**, kad išsiuntimo paskirtasis operatorius sumokėtų vidaus tarifus. **Je**i išsiuntimo paskirtasis operatorius **nesutinka** apmokėti šių tarifų per gavimo paskirtojo operatoriaus nustatytą terminą, pastarasis gali arba gražinti siuntas išsiuntimo paskirtajam operatoriui ir jis turės teisę į atlyginimą už gražinimo išlaidas, arba tvarkyti jas pagal savo nacionalinės teisės aktus.

4. Nė vienas paskirtasis operatorius neprivalo siųsti ar pristatyti gavėjams pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai dideliais kiekiais pateikė siųsti arba pavedė pateikti siųsti kitoje šalyje nei ta, kurioje jie gyvena, jei galutinio atlygio, kuris turi būti gautas, suma yra mažesnė negu suma, kuri būtų buvusi gauta, jei tos siuntos būtų buvusios pateiktos siųsti šalyje, kurioje gyvena siuntėjai. Gavimo paskirtasis operatorius gali reikalauti, kad išsiuntimo paskirtasis operatorius padengtų patirtas išlaidas, kurios negali viršyti didžiausios iš šių dviejų sumų: arba 80 proc. vidaus tarifo, taikomo tokioms pačioms siuntoms, arba atitinkamai pagal **29 straipsnio 5–11 dalis, 12–15 dalis ar 30 straipsnio 9 dalį** taikomų tarifų. Jei išsiuntimo paskirtasis operatorius nesutinka sumokėti reikalaujamos sumos per gavimo paskirtojo operatoriaus nustatytą terminą, gavimo paskirtasis operatorius gali arba gražinti siuntas išsiuntimo paskirtajam operatoriui ir jis turės teisę į atlyginimą už gražinimo išlaidas, arba tvarkyti jas pagal savo nacionalinės teisės aktus.

13 straipsnis

PPS blankų naudojimas

1. Jei Sąjungos aktuose nenustatyta kitaip, PPS blankus ir dokumentaciją gali naudoti tik paskirtieji operatoriai, teikdami pašto paslaugas ir keisdamiesi pašto siuntomis pagal Sąjungos aktus.

2. Paskirtieji operatoriai PPS blankus ir dokumentaciją gali naudoti ekstrateritorinėse apkaitos įmonėse (angl. ETOEs), taip pat tarptautinio pašto apdorojimo centruose (angl. IMPCs), kuriuos paskirtieji operatoriai yra įsteigę už savo atitinkamos

nacionalinės teritorijos ribų, kaip išsamiau apibrėžta šio straipsnio 6 dalyje, siekdami palengvinti pirmiau nurodytų pašto paslaugų teikimą ir pašto siuntų apkaitą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė naudojama laikantis šalies narės ar teritorijos, kurioje ekstrateritorinė apkaitos įmonė (angl. ETOE) ar tarptautinio pašto apdorojimo centras (angl. IMPC) yra įsteigtas, nacionalinės teisės aktų ar politikos. Atsižvelgiant į tai ir nepažeidžiant 2 straipsnyje nustatytų paskyrimo įsipareigojimų, paskirtieji operatoriai užtikrina savo įsipareigojimų pagal Konvenciją nuolatinį vykdymą ir yra visiškai atsakingi už visus savo santykius su kitais paskirtaisiais operatoriais ir Tarptautiniu biuru.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas taip pat taikomas gavimo šaliai narei, priimančiai pašto siuntas iš tokių ekstrateritorinių apkaitos įmonių (angl. ETOEs) ir tarptautinio pašto apdorojimo centrų (angl. IMPCs).

5. Šalys narės informuoja Tarptautinį biurą apie savo politiką dėl ekstrateritorinių apkaitos įmonių (angl. ETOEs) ar tarptautinio pašto apdorojimo centrų (angl. IMPCs) perduotų ar iš jų gautų pašto siuntų. Ši informacija pateikiama Sąjungos svetainėje.

6. Tik šio straipsnio įgyvendinimo tikslais ekstrateritorinės apkaitos įmonės (angl. ETOEs) apibrėžiami kaip komerciniais tikslais įsteigti punktai ar infrastruktūra, kuriuos valdo paskirtieji operatoriai arba už kuriuos atsako paskirtieji operatoriai šalies narės teritorijoje arba teritorijoje, kuri nėra jų pačių teritorija, siekiant vystyti veiklą už jų atitinkamos nacionalinės teritorijos ribų esančiose rinkose. Tarptautinio pašto apdorojimo centrai (angl. IMPCs) apibrėžiami kaip tarptautinio pašto apdorojimo infrastruktūra tarptautiniam paštui, kuriuo keičiamasi, apdoroti, kurioje būtų formuojamos ar gaunamos pašto siuntos arba kuri veiktų kaip tarptautinio pašto, kuriuo keičiasi kiti paskirtieji operatoriai, tranzito centrai.

7. Nė viena šio straipsnio nuostata negali būti aiškinama kaip reiškianti, kad ekstrateritorinių apkaitos įmonių (angl. ETOEs) ar tarptautinio pašto apdorojimo centrų (angl. IMPCs) (įskaitant už jų įsteigimą ir veiklą už jų atitinkamos nacionalinės teritorijos ribų atsakingus paskirtuosius operatorius) padėtis pagal Sąjungos aktus yra tokia pat, kaip ir priimančiosios šalies paskirtųjų operatorių, arba kad kitoms šalims narėms yra sukuriama

teisinė prievolė pripažinti tokias ekstrateritorines apkaitos įmones (angl. ETOEs) ar tarptautinio pašto apdorojimo centrus (angl. IMPCs) paskirtaisiais operatoriais jų įsteigimo ir veiklos teritorijoje.

II skyrius

Paslaugos kokybės standartai ir tikslai

14 straipsnis

Paslaugos kokybės standartai ir tikslai

1. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai nustato ir paskelbia standartus ir tikslus, susijusius su jų šalyse gaunamų pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių pristatymu.
2. Šie standartai ir tikslai, pridėjus laiką, kurio paprastai reikia muitiniam įforminimui, neturi būti mažiau palankūs už tuos, kurie taikomi panašioms siuntoms jų vidaus tarnyboje.
3. Šalys narės arba jų išsiuntimo paskirtieji operatoriai taip pat nustato ir paskelbia pirmenybinių siuntų ir oro keliu siunčiamų pašto korespondencijos siuntų, taip pat siuntinių ir ekonominių ar žeme siunčiamų siuntinių suminės siuntimo trukmės standartus.
4. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai tikrina, kaip laikomasi paslaugos kokybės standartų.

III skyrius

Mokesčiai, papildomi mokesčiai ir atleidimas nuo pašto mokesčių

15 straipsnis

Mokesčiai

1. Mokesčius už **įvairias Konvencijoje apibrėžtas pašto paslaugas** nustato šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai, vadovaudamiesi nacionalinės teisės aktais ir remdamiesi Konvencijoje ir jos reglamentuose išdėstytais principais. Jie iš esmės turi atitikti šių paslaugų teikimo sąnaudas.

2. Išsiuntimo šalis narė arba jos paskirtasis operatorius, vadovaudamasis nacionalinės teisės aktais, nustato pašto mokesčius už pašto korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių siuntimą. Į pašto mokesčius įeina siuntų pristatymas pagal vietos adresą su sąlyga, kad ši tokių siuntų pristatymo paslauga teikiama gavimo šalyje.

3. Imami mokesčiai, įskaitant aktuose pateikiamus orientacinius mokesčius, turi būti bent jau lygūs tiems, kurie imami už tų pačių charakteristikų (kategorijos, kiekio, apdorojimo trukmės ir t. t.) siuntas teikiant vidaus paslaugą.

4. Šalims narėms arba jų paskirtiesiems operatoriams, vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, leidžiama viršyti visus orientacinius mokesčius, nurodytus aktuose.

5. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai, remdamiesi savo nacionalinės teisės aktais, gali sumažinti mokesčius už pašto korespondencijos siuntas ir pašto siuntinius, pateiktus siųsti šalies narės teritorijoje, tačiau taikomi mokesčiai negali būti mažesni negu minimalus mokesčių dydis, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje. Pavyzdžiui, jie gali taikyti lengvatinius tarifus pagrindiniams pašto paslaugų naudotojams.

6. Iš klientų negali būti imamas jokios kitos rūšies pašto mokesčiai negu tie mokesčiai, kurie nustatyti aktuose.

7. Kiekvienas paskirtasis operatorius pasilieka savo surinktus mokesčius, išskyrus aktuose numatytus atvejus.

16 straipsnis

Atleidimas nuo pašto mokesčių

1. Principas

1.1. Konkretūs atleidimo nuo pašto mokesčių, o tai reiškia atleidimą nuo išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą, atvejai yra aiškiai nustatyti Konvencijoje. Tačiau reglamentuose gali būti įtvirtintos nuostatos, pagal kurias pašto korespondencijos siuntos ir **pašto siuntiniai**, siunčiami šalių narių, paskirtųjų operatorių ir **regioninių sąjungų ir susiję su pašto paslaugomis, būtų atleidžiami** nuo **išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą, tranzito mokesčių**, galutinio atlygio ir įvežimo tarifų. Be to, pašto korespondencijos siuntoms ir pašto siuntiniams, kuriuos PPS

Tarptautinis biuras siunčia regioninėms sąjungoms, šalims narėms ir paskirtiesiems **operatoriams**, netaikomi jokie pašto mokesčiai. Tačiau išsiuntimo šalis narė arba jos paskirtasis operatorius turi galimybę šiems siuntoms ar siuntiniams taikyti papildomus oro pašto mokesčius.

2. Karo belaisviai ir internuoti civiliai asmenys

2.1. Jokie pašto mokesčiai, išskyrus papildomus oro pašto mokesčius, netaikomi pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir siuntoms, susijusioms su pašto mokėjimo paslaugomis, adresuotiems karo belaisviams arba siunčiamiems jų pačių tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto mokėjimo paslaugų reglamentuose. Kariaujančios šalies piliečiai, kurie yra sulaikyti ir internuoti neutralioje šalyje, taikant pirmiau išdėstytas nuostatas yra priskiriami karo belaisviams.

2.2. Šio straipsnio 2 dalies 2.1 punkto nuostatos taip pat taikomos pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir siuntoms, susijusioms su pašto mokėjimo paslaugomis, iš kitų šalių ir adresuotiems internuotiems civiliams asmenims, kurie apibrėžti 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijoje dėl civilių apsaugos karo metu, arba siunčiamiems jų pačių tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto mokėjimo paslaugų reglamentuose.

2.3. Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto mokėjimo paslaugų reglamentuose nurodytos organizacijos taip pat atleidžiamos nuo pašto mokesčių už 2.1 ir 2.2 punktuose nurodytiems asmenims skirtas pašto korespondencijos siuntas, pašto siuntinius ir siuntas, susijusias su pašto mokėjimo paslaugomis, kuriuos jos siunčia ar gauna tiesiogiai ar per tarpininkus.

2.4. Nemokamai leidžiama siųsti ne sunkesnius kaip 5 kg siuntinius. Siuntinių, kuriuose siunčiami nedalomi daiktai, ir siuntinių, kurie siunčiami į karo stovyklą arba joje esantiems belaisvių atstovams (pranc. *hommes de confiance*), kad jie išdalytų juos belaisviams, leidžiamas svoris padidinamas iki 10 kg.

2.5. Paskirtiesiems operatoriams tarpusavyje atsiskaitant, tarnybiniams siuntiniams ir karo belaisvių bei internuotų civilių asmenų siuntiniams nepriskiriami jokie tarifai, išskyrus oro pašto siuntiniams taikomus vežimo oro keliu mokesčius.

3. Akliesiems skirtos siuntos

3.1. Visoms akliesiems skirtoms siuntoms, kurios siunčiamos aklųjų organizacijai arba kurias siunčia aklųjų organizacija, arba kurios siunčiamos aklam asmeniui, arba kurias siunčia aklas asmuo, netaikomi jokie pašto mokesčiai, išskyrus papildomus oro pašto mokesčius, tiek, kiek šių siuntų siuntimas yra leidžiamas siunčiančiajam paskirtajam operatoriui teikiant vidaus paslaugą.

3.2. Šiame straipsnyje:

3.2.1. aklas asmuo – asmuo, kuris savo šalyje registruotas kaip aklasis ar silpnaregis arba kuris atitinka Pasaulio sveikatos organizacijos pateikiamą aklo ar silpnai matančio asmens apibrėžtį;

3.2.2. aklųjų organizacija – institucija ar asociacija, aptarnaujanti aklus asmenis arba oficialiai jiems atstovaujanti;

3.2.3. akliesiems skirtos siuntos apima bet kokio formato korespondenciją ir literatūrą, įskaitant garso įrašus, ir bet kokios rūšies įrangą ar medžiagas, skirtas ar pritaikytas padėti akliesiems spręsti su aklumu susijusias problemas, kaip nustatyta **reglamentuose**.

IV skyrius

Pagrindinės ir papildomos paslaugos

17 straipsnis

Pagrindinės paslaugos

1. Šalys narės užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai priimtų, tvarkytų, vežtų ir pristatytų pašto korespondencijos siuntas.

2. Pašto korespondencijos siuntos, **kuriomis siunčiami tik dokumentai**, yra:

2.1. pirmenybinės ir nepirmenybinės siuntos iki 2 kg;

2.2. laišakai, atvirukai ir **spaudiniai** iki 2 kg;

2.3. akliesiems skirtos siuntos iki 7 kg;

2.4. specialūs maišai su laikraščiais, periodiniais leidiniais, knygomis ir panašiais spausdintais dokumentais, siunčiami to paties gavėjo adresu, vadinami „M maišais“, iki 30 kg.

3. Pašto korespondencijos siuntos, kuriomis siunčiamos prekės, yra:

3.1. pirmenybiniai ir nepirmenybiniai smulkieji paketai iki 2 kg.

4. Pašto korespondencijos siuntos klasifikuojamos atsižvelgiant **ties** į **siuntų** apdorojimo greitį, **ties ir** į siuntų turinį, vadovaujantis **reglamentais**.

5. Atsižvelgiant į 4 dalyje nurodytas klasifikavimo sistemas, pašto korespondencijos siuntos taip pat gali būti klasifikuojamos pagal jų formatą kaip mažos pašto korespondencijos siuntos (P), didelės pašto korespondencijos siuntos (G), labai didelės pašto korespondencijos siuntos (E) **arba smulkieji paketai (E)**. Dydžio ir svorio ribos nustatytos **reglamentuose**.

6. Tam tikrų rūšių pašto korespondencijos siuntoms gali būti taikomos didesnės svorio ribos, negu nurodyta 2 dalyje, laikantis **reglamentuose** nustatytų sąlygų.

7. Šalys narės taip pat užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai priimtų, tvarkytų, vežtų ir pristatytų **pašto siuntinius** iki 20 kg.

8. Tam tikriems pašto **siuntiniams** gali būti taikomos didesnės negu 20 kg svorio ribos, laikantis **reglamentuose** nustatytų sąlygų.

18 straipsnis

Papildomos paslaugos

1. Šalys narės užtikrina toliau išvardytų privalomų papildomų paslaugų teikimą:

1.1. registravimo paslaugą oro pašto ir išsiunčiamoms pirmenybinėms pašto korespondencijos siuntoms;

1.2. registravimo paslaugą visoms gaunamoms registruotosioms pašto korespondencijos siuntoms.

2. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai gali užtikrinti toliau išvardytas neprivalomas papildomas paslaugas tarp tų paskirtųjų operatorių, kurie tarpusavyje susitaria tokias paslaugas teikti:

- 2.1. pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių įvertinimo paslauga;
 - 2.2. pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių išpirkimo paslauga;
 - 2.3. pašto korespondencijos **siuntų** siuntimo **su sekimu** paslauga;
 - 2.4. registruotųjų arba įvertintųjų pašto korespondencijos siuntų įteikimo asmeniškai paslauga;
 - 2.5. pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių pristatymo netaikant mokesčių ir rinkliavų paslauga;
 - 2.6. dužių ir didelių matmenų siuntinių paslaugos;
 - 2.7. siuntos sudarymo paslauga, kai vienas siuntėjas į užsienį siunčia sugrupuotus daiktus;
 - 2.8. prekių grąžinimo paslauga, kai gavėjas prekę grąžina pirminiam pardavėjui šio leidimu.
3. Toliau išvardytos trys papildomos paslaugos yra ir privalomojo, ir neprivalomojo pobūdžio:
- 3.1. tarptautinės komercinės korespondencijos su atsakymu (TKKA) paslauga, kuri paprastai yra neprivaloma. Tačiau visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai yra įpareigoti teikti TKKA siuntų atsakomojo siuntimo paslaugą;
 - 3.2. tarptautinių atsakymo kuponų paslauga; šie kuponai yra keičiami bet kurioje šalyje narėje. Tačiau tarptautinių atsakymo kuponų pardavimas nėra privalomas;
 - 3.3. pranešimo apie įteikimą paslauga, taikoma registruotosioms pašto korespondencijos siuntoms, siuntiniams ir įvertintosioms siuntoms. Visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai priima gaunamus pranešimus apie įteikimą. Tačiau išsiuntimo atveju pranešimo apie įteikimą paslauga nėra privaloma.
4. Šių paslaugų aprašymas ir mokesčiai už jas yra išdėstyti reglamentuose.
5. Jei toliau išvardytiems paslaugos elementams taikomi specialūs mokesčiai teikiant vidaus paslaugą, paskirtieji operatoriai turi teisę tokius pat mokesčius imti už tarptautines siuntas, laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų:

- 5.1. smulkiųjų paketų, viršijančių 500 g, pristatymas;
- 5.2. pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti po vėliausio išsiuntimo laiko;
- 5.3. siuntų pateikimas siųsti ne įprastu aptarnavimo langelio darbo laiku;
- 5.4. siuntos priėmimas siuntėjo adresu;
- 5.5. pašto korespondencijos siuntos atsiėmimas ne įprastu aptarnavimo langelio darbo laiku;
- 5.6. *poste restante* („Iki pareikalavimo“);
- 5.7. pašto korespondencijos siuntų, viršijančių 500 g (**išskyrus akliesiems skirtas siuntas**), ir pašto siuntinių saugojimas;
- 5.8. siuntinių pristatymas gavus atsakymą į pranešimą apie gavimą;
- 5.9. apdraudimas nuo nenugalimos jėgos rizikos;
- 5.10. pašto korespondencijos siuntų pristatymas ne įprastu aptarnavimo langelio darbo laiku.**

V skyrius

Draudimai ir muitų klausimai

19 straipsnis

Nepriimamos siuntos. Draudimai

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Siuntos, neatitinkančios Konvencijoje ir reglamentuose nustatytų sąlygų, nepriimamos. Siuntos, pateikiamos siųsti siekiant atlikti nesąžiningą veiksmą ar ketinant nesumokėti visų atitinkamų mokesčių, nepriimamos.

1.2. Šiame straipsnyje nustatytų draudimų išimtys yra nustatytos reglamentuose.

1.3. Visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai turi galimybę papildyti šiame straipsnyje išdėstytus draudimus, kurie gali būti taikomi iškart, kai tik įtraukiami į atitinkamą žinyną.

2. Draudimai, taikomi visų rūšių siuntoms

2.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti:

2.1.1. narkotines ir psichotropines medžiagas, kurias apibrėžė Tarptautinė narkotikų kontrolės valdyba, arba kitus nelegalius narkotikus, draudžiamus gavimo šalyje;

2.1.2. įžeidžiančio ar nepadoraus pobūdžio daiktus;

2.1.3. suklastotus ir neteisėtai nukopijuotus daiktus;

2.1.4. kitus daiktus, kurių importas ar apyvarta gavimo šalyje draudžiami;

2.1.5. daiktus, kurie dėl savo pobūdžio ar pakuotės gali kelti pavojų pašto darbuotojams ar plačiajai visuomenei arba ištepti ar sugadinti kitas siuntas, pašto įrangą ar tretiesiems asmenims priklausantį turtą;

2.1.6. dokumentus, kurie pagal savo pobūdį yra aktualus ir asmeninis susirašinėjimas tarp asmenų, kurie nėra siuntėjas ir gavėjas arba kartu sus jais gyvenantys asmenys.

3. Pavojingi kroviniai

3.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti **Konvencijoje ir reglamentuose aprašytus pavojingus** krovinius.

3.2. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti inertinius sprogstamuosius įtaisus ir karinę amuniciją ir jų kopijas, įskaitant inertines granatas, inertinius sviedinius bei kitus panašius sprogmenis ir jų kopijas.

3.3. Išimties tvarka pavojingi kroviniai gali būti priimami palaikant ryšius šalims narėms, kurios yra pareiškusios savo norą priimti juos remdamosi abipusiškumo pagrindu arba viena kryptimi, su sąlyga, kad jie atitinka nacionalines ir tarptautines vežimo taisykles ir normas.

4. Gyvi gyvūnai

- 4.1. Visų rūšių siuntose yra draudžiami gyvi gyvūnai.
- 4.2. Išimties tvarka yra priimami siųsti pašto korespondencijos siuntose, išskyrus įvertintąsias siuntas, toliau išvardyti gyvūnai:
 - 4.2.1. bitės, dëlės ir šilkaverpiai;
 - 4.2.2. parazitai ir kenksmingų vabzdžių naikintojai, kurie skirti tiems vabzdžiams kontroliuoti ir kuriais keičiasi oficialiai pripažintos institucijos;
 - 4.2.3. drozofilų šeimos musės, kuriomis biomedicininų tyrimų tikslais keičiasi oficialiai pripažintos institucijos.
- 4.3. Išimties tvarka yra priimami siųsti siuntiniuose toliau išvardyti gyvūnai:
 - 4.3.1. gyvi gyvūnai, kuriuos siųsti paštu leidžia susijusių šalių pašto reglamentai ir (arba) nacionalinės teisės aktai.
5. Korespondencijos dėjimas į siuntinius
 - 5.1. Į pašto siuntinius draudžiama dėti:
 - 5.1.1. susirašinėjimą, išskyrus archyvuotą medžiagą, tarp asmenų, kurie nėra siuntėjas ir gavėjas arba kartu su jais gyvenantys asmenys.
6. Monetos, banknotai ir kiti vertingi daiktai
 - 6.1. Draudžiama dėti monetas, banknotus, valiutą ar bet kokius pareikštinius vertybinius popierius, kelionės čekius, apdirbtą ar neapdirbtą platiną, auksą arba sidabrą, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius ar kitus vertingus daiktus:
 - 6.1.1. į neįvertintąsias pašto korespondencijos siuntas;
 - 6.1.1.1. tačiau, jei išsiuntimo ir gavimo šalių nacionalinės teisės aktais leidžiama, šiuos daiktus galima siųsti uždareme voke kaip registruotąsias siuntas;
 - 6.1.2. į neįvertintuosius siuntinius, nebent išsiuntimo ir gavimo šalių nacionalinės teisės aktais tai leidžiama;

6.1.3. į neįvertintuosius siuntinius, kuriais keičiasi dvi šalys, priimančios įvertintuosius siuntinius;

6.1.3.1. be to, bet kuri šalis narė arba paskirtasis operatorius gali uždrausti dėti aukso luitus į įvertintuosius ar neįvertintuosius siuntinius, siunčiamus iš jų teritorijos ar į jų teritoriją arba vežamus atviruoju tranzitu per jų teritoriją; jie gali apriboti šių siuntų realią vertę.

7. Spaudiniuose ir akliesiems skirtose siuntose:

7.1. negali būti jokios anotacijos ar jokio susirašinėjimo pobūdžio elemento;

7.2. negali būti jokio pašto ženklo ar jokio anuliuoto ar neanuliuoto išankstinio mokėjimo blanko ir jokio vertę atspindinčio dokumento, išskyrus atvejus, kai siuntoje yra kortelė, vokas ar pakuotė, iš anksto apmokėta numatant jos grąžinimą, ant kurios yra išspausdintas siuntos siuntėjo ar jo įgalioto asmens adresas pirminės siuntos išsiuntimo arba gavimo šalyje.

8. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas

8.1. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas yra nustatytas reglamentuose. Tačiau siuntos, kuriose yra daiktų, išvardytų šio straipsnio 2.1.1 ir 2.1.2 papunkčiuose bei 3.1 ir 3.2 punktuose, jokiu būdu nesiunčiamos į paskirties vietą, neįteikiamos gavėjams ar negrąžinamos į išsiuntimo vietą. Jei šio straipsnio **2.1.1** papunktyje išvardyti daiktai **aptinkami** tranzitu siunčiamose siuntose, jos tvarkomos pagal tranzito šalies nacionalinės teisės aktus. **Jei šio straipsnio 3.1 ir 3.2 punktuose išvardyti daiktai aptinkami siuntos vežimo metu, atitinkamas paskirtasis operatorius turi teisę išimti tą daiktą iš siuntos ir jį pašalinti. Po to paskirtasis operatorius likusią siuntos dalį gali siųsti į jos paskirties vietą kartu su informacija apie nepriimamo daikto pašalinimą.**

20 straipsnis

Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai

1. Išsiuntimo šalies ir gavimo šalies paskirtieji operatoriai turi teisę, vadovaudamiesi savo šalių teisės aktais, teikti siuntas muitiniam tikrinimui.

2. Už siuntas, pateiktas muitiniam tikrinimui, gali būti imamas mokestis už pateikimą muitinei, kurio orientacinis dydis nustatytas reglamentuose. Šis mokestis imamas tik už pateikimą

muitinei ir muitinį įforminimą tų siuntų, kurios apmokestinamos muitais arba bet kuriuo kitu panašiu mokesčiu.

3. Paskirtieji operatoriai, turintys teisę pateikti siuntas muitiniam įforminimui klientų vardu, nesvarbu, ar gavimo šalies kliento, ar paskirtojo operatoriaus vardu, gali imti iš klientų muitinio įforminimo mokestį, atitinkantį realias išlaidas. Šis mokestis gali būti imamas už visas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais muitinėje deklaruotas siuntas, įskaitant ir tas, kurios atleistos nuo muitų. Klientai iš anksto aiškiai informuojami apie reikalaujamą sumokėti mokestį.

4. Paskirtieji operatoriai turi teisę rinkti atitinkamai iš siuntų siuntėjų arba gavėjų muitus ir visus kitus galimus mokesčius.

VI skyrius

Atsakomybė

21 straipsnis

Reklamacijos

1. Kiekvienas paskirtasis operatorius privalo priimti reklamacijas dėl siuntinių arba registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, pateiktų siųsti jo ar bet kurio kito paskirtojo operatoriaus tarnyboje, jei šias reklamacijas **klientai** pateikia per šešių mėnesių laikotarpį nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siųsti. Reklamacijos **tarp paskirtųjų operatorių** perduodamos **ir apdorojamos reglamentuose nustatytais sąlygomis**. Šešių mėnesių laikotarpis yra susijęs su reklamacijos pateikėjų ir paskirtųjų operatorių santykiais ir į jį neįeina reklamacijų perdavimas tarp paskirtųjų operatorių.

2. Už reklamacijų apdorojimą nemokama. Tačiau, jei prašoma perduoti naudojantis EMS, papildomas išlaidas paprastai apmoka prašymą pateikęs asmuo.

22 straipsnis

Paskirtųjų operatorių atsakomybė. Žalos atlyginimas

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Išskyrus atvejus, numatytus **23** straipsnyje, paskirtieji operatoriai atsako už:

1.1.1. prarastas, išplėštas ar sugadintas registruotąsias siuntas, paprastuosius siuntinius **(išskyrus elektroninės prekybos pristatymo kategorijos siuntinius (ECOMPRO siuntiniai), kurių specifikacijos plačiau aprašytos reglamentuose)** ir įvertintąsias siuntas;

1.1.2. registruotųjų siuntų, įvertintųjų siuntų ir paprastųjų siuntinių, kurių neįteikimo priežastis nėra pateikta, gražinimą.

1.2. Paskirtieji operatoriai neatsako už kitas siuntas negu tos, kurios nurodytos šio straipsnio 1.1.1 ir 1.1.2 papunkčiuose, ir už **ECOMPRO siuntinius**.

1.3. Bet kokių kitų atveju, kuris nenustatytas šioje Konvencijoje, paskirtieji operatoriai nėra atsakingi.

1.4. Jeigu registruotosios siuntos, paprastieji siuntiniai ir įvertintosios siuntos prarandamos ar visiškai sugadinamos dėl nenugalimos jėgos, dėl kurios žalos atlyginimas nėra mokamas, siuntėjas turi teisę atgauti mokesčius, sumokėtus už siuntos siuntimą, išskyrus įvertinimo mokesčių.

1.5. Žalos atlyginimo sumos, kurios turi būti sumokėtos, neturi viršyti **reglamentuose** nurodytų sumų.

1.6. Prisiėmus atsakomybę, į netiesioginius nuostolius, negautą pelną ar moralinę žalą, apskaičiuojant žalos atlyginimą, kuris turi būti sumokėtas, neatsižvelgiama.

1.7. Visos nuostatos, susijusios su paskirtųjų operatorių atsakomybe, yra griežtos, privalomos ir baigtinės. Paskirtieji operatoriai jokių būdu neprisiima didesnės atsakomybės, net ir didelio apsirikimo atveju, negu nustatyta Konvencijoje ir reglamentuose.

2. Registruotosios siuntos

2.1. Jei registruotoji siunta yra prarasta, visiškai išplėšta ar visiškai sugadinta, siuntėjas turi teisę į **reglamentuose** nustatytą žalos atlyginimą. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už nustatytąją **reglamentuose**, paskirtieji operatoriai gali išmokėti tą mažesnę sumą ir šiuo pagrindu atgauti tą sumą iš bet kurių kitų susijusių paskirtųjų operatorių.

2.2. Jei registruotoji siunta yra iš dalies išplėšta ar iš dalies sugadinta, siuntėjas turi teisę į žalos atlyginimą, kuris iš esmės atitinka žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, faktinį dydį.

3. Paprastieji siuntiniai

3.1. Jei siuntinys yra prarastas, visiškai išplėštas ar visiškai sugadintas, siuntėjas turi teisę į **reglamentuose** nustatyto dydžio žalos atlyginimą. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už nustatytąją **reglamentuose**, paskirtieji operatoriai gali išmokėti tą mažesnę sumą ir šiuo pagrindu atgauti tą sumą iš bet kurių kitų susijusių paskirtųjų operatorių.

3.2. Jei siuntinys yra iš dalies išplėštas ar iš dalies sugadintas, siuntėjas turi teisę į žalos atlyginimą, kuris iš esmės atitinka žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, faktinį dydį.

3.3. Paskirtieji operatoriai gali susitarti tarpusavio santykiuose taikyti **reglamentuose** nustatytą sumą už siuntinį, neatsižvelgdami į svorį.

4. Įvertintosios siuntos

4.1. Jei įvertintoji siunta yra prarasta, visiškai išplėšta ar visiškai sugadinta, siuntėjas turi teisę į žalos atlyginimą, kuris iš esmės atitinka SDR išreikštą įvertinimo vertę.

4.2. Jei įvertintoji siunta yra iš dalies išplėšta ar iš dalies sugadinta, siuntėjas turi teisę į žalos atlyginimą, kuris iš esmės atitinka žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, faktinį dydį. Tačiau ji jokių būdu negali viršyti SDR išreikštos įvertinimo vertės dydžio.

5. Jei registruotoji ar įvertintoji pašto korespondencijos siunta gražinama ir neįteikimo priežastis nenurodoma, siuntėjas turi teisę atgauti tik mokesčius, sumokėtus už siuntos siuntimą.

6. Jei siuntinys gražinamas ir neįteikimo priežastis nenurodoma, siuntėjas turi teisę atgauti mokesčius, sumokėtus už siuntinio išsiuntimą išsiuntimo šalyje, ir išlaidas, patirtas gražinant siuntinį iš gavimo šalies.

7. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais žalos atlyginimas apskaičiuojamas pagal tokios pat rūšies daiktų ar prekių einamąją kainą, perskaičiuotą į SDR, toje vietoje ir tuo metu, kai siunta buvo priimta siųsti. Jei einamosios kainos nėra, žalos atlyginimas apskaičiuojamas pagal daiktų ar prekių įprastą vertę, vertinant tuo pačiu pagrindu.

8. Jeigu žalos atlyginimas priklauso už registruotosios siuntos, paprastojo siuntinio arba įvertintosios siuntos praradimą, visišką išplėšimą ar visišką sugadinimą, atitinkamai siuntėjas arba gavėjas taip pat turi teisę atgauti mokesčius ir rinkliavas, sumokėtus už siuntos siuntimą, išskyrus registravimo arba įvertinimo mokesčių. Tas pat taikoma ir registruotosioms siuntoms,

paprastiesiems siuntiniams arba įvertintosioms siuntoms, kurių dėl blogos jų būklės atsisakė gavėjas, jei tai priskiriama **paskirtajam operatoriui** ir susiję su jo atsakomybe.

9. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatas, gavėjas turi teisę į žalos atlyginimą už išplėštą, sugadintą ar prarastą registruotąją siuntą, paprastąjį siuntinį ar įvertintąją siuntą, jei siuntėjas raštu atsisako savo teisių gavėjo naudai. Toks atsisakymas nebūtinai taikomas atvejais, kai siuntėjas ir gavėjas yra tas pat asmuo.

10. Išsiuntimo paskirtasis operatorius turi galimybę savo šalyje išmokėti siuntėjams jo nacionalinės teisės aktais nustatytus žalos atlyginimus už registruotąsias siuntas ir neįvertintuosius siuntinius su sąlyga, jei jie ne mažesni už nustatytuosius šio straipsnio 2.1 ir 3.1 punktuose. Tas pat galioja ir gavimo paskirtajam operatoriui, kai žalos atlyginimas išmokamas gavėjui. Tačiau 2.1 ir 3.1 punktuose nustatytos sumos taikomos:

10.1. jei atsakingam paskirtajam operatoriui pareikštas atgręžtinis reikalavimas arba

10.2. jei siuntėjas atsisako savo teisių gavėjo naudai.

11. Jokios išlygos dėl reklamacijoms nustatytų terminų nesilaikymo ir žalos atlyginimo mokėjimo paskirtiesiems operatoriams, įskaitant reglamentuose nurodytus laikotarpius ir sąlygas, nėra daromos, išskyrus dvišalio susitarimo atvejį.

23 straipsnis

Šalių narių ir paskirtųjų operatorių atleidimas nuo atsakomybės

1. Paskirtieji operatoriai nebeatsako už registruotąsias siuntas, siuntinius ir įvertintąsias siuntas, kuriuos jie įteikė laikydamiesi sąlygų, nustatytų jų teisės aktuose tokios pat rūšies siuntoms. Tačiau jie atsako:

1.1. jei iki įteikimo arba įteikimo metu nustatoma, kad siunta buvo apvogta arba sugadinta;

1.2. jei, kai tai leidžiama pagal **nacionalinės** teisės aktus, gavėjas arba siuntėjas, kai siunta grąžinama į išsiuntimo vietą, daro išlygą priimdamas išplėštą arba sugadintą siuntą;

1.3. jei, kai tai leidžiama pagal **nacionalinės** teisės aktus, registruotoji siunta buvo įdėta į asmeninę pašto dėžutę, o gavėjas pareiškia, kad jos negavo;

1.4. jei gavėjas arba tuo atveju, kai siunta gražinama į išsiuntimo vietą, siuntinio arba įvertintosios siuntos siuntėjas, neatsižvelgdamas į deramai patvirtintą gavimą, nedelsdamas praneša siuntą įteikusiam paskirtajam operatoriui apie pastebėtą vagystę ar sugadinimą. Jis pateikia įrodymus, kad tokia vagystė ar sugadinimas neįvyko po įteikimo. Sąvoka „nedelsdamas“ aiškinama pagal nacionalinę teisę.

2. Šalys narės ir paskirtieji operatoriai neatsako:

2.1. nenugalimos jėgos atvejais, atsižvelgiant į **18 straipsnio 5.9 punktą**;

2.2. kai nenugalimai jėgai sunaikinus tarnybinius įrašus jie negali nustatyti, kas atsitiko su siuntomis, su sąlyga, kad jų atsakomybė kitaip negali būti įrodyta;

2.3. kai siunta prarasta ar sugadinta dėl siuntėjo kaltės ar neatsargumo arba dėl jos turinio savybių;

2.4. jei tai siuntos, kurioms taikomi **19** straipsnyje nustatyti draudimai;

2.5. kai siuntos buvo konfiskuotos remiantis gavimo šalies **nacionalinės** teisės aktais, kai apie tai praneša šalis narė arba tos šalies paskirtasis operatorius;

2.6. jei tai įvertintosios siuntos, kurios apgaule buvo įvertintos suma, viršijančia siunčiamo turinio faktinę vertę;

2.7. kai siuntėjas per šešių mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siūsti, nepateikė reklamacijos;

2.8. jei tai karo belaisvių ar internuotų civilių asmenų siuntiniai;

2.9. kai galima įtarti, kad siuntėjas ketino sukčiauti, siekdamas gauti kompensaciją.

3. Šalys narės ir paskirtieji operatoriai neprisiima jokios atsakomybės už muitinės deklaracijas, kad ir kokios formos jos būtų, ar už sprendimus, kuriuos priima muitinė, patikrinusi muitiniam tikrinimui pateiktas siuntas.

24 straipsnis

Siuntėjo atsakomybė

1. Siuntos siuntėjas atsako už pašto darbuotojams padarytus sužalojimus ir už bet kokią žalą, padarytą kitoms pašto siuntoms ir pašto įrangai dėl to, kad buvo siunčiami nepriimtini siųsti daiktai arba nesilaikoma siuntos priėmimo sąlygų.
2. Sugadinus kitas pašto siuntas, siuntėjas atsako už kiekvieną sugadintą siuntą tokia pat apimtimi, kaip ir paskirtieji operatoriai.
3. Siuntėjas atsako ir tuo atveju, jei išsiuntimo pašto skyrius priėmė tokią siuntą.
4. Tačiau jei siuntėjas laikėsi siuntos priėmimo sąlygų, jis neatsako už paskirtųjų operatorių arba vežėjų padarytą klaidą ar neatsargų elgesį tvarkant siuntą po to, kai ji buvo priimta.

25 straipsnis

Žalos atlyginimo išmokėjimas

1. Atsižvelgiant į teisę pareikšti atgręžtinį reikalavimą atsakingam paskirtajam operatoriui, pareiga sumokėti žalos atlyginimą ir grąžinti mokesčius ir rinkliavas tenka arba išsiuntimo paskirtajam operatoriui, arba gavimo paskirtajam operatoriui.
2. Siuntėjas gali atsisakyti savo teisių į žalos atlyginimą gavėjo naudai. Siuntėjas arba atsisakymo atveju gavėjas gali įgalioti trečiąjį asmenį paimti žalos atlyginimą, jei tai leidžia **nacionalinės** teisės aktai.

26 straipsnis

Galimas žalos atlyginimo susigrąžinimas iš siuntėjo arba iš gavėjo

1. Jei, išmokėjus žalos atlyginimą, registruotoji siunta, siuntinys arba įvertintoji siunta ar dalis turinio, anksčiau laikyta dingusia, atrandami, atitinkamai siuntėjui arba gavėjui pranešama, kad siuntą jis gali atsiimti per tris mėnesius, grąžinęs išmokėto žalos atlyginimo dydžio sumą. Tuo pat metu jo prašoma nurodyti, kam turėtų būti įteikta siunta. Atsisakius arba per nustatytą laiką neatsakius, ta pati procedūra taikoma atitinkamai gavėjui arba siuntėjui, suteikiant tam asmeniui tokį pat terminą atsakyti.

2. Jei siuntėjas ir gavėjas atsisako priimti siuntą arba neatsako per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laiką, ji tampa paskirtojo operatoriaus nuosavybe arba, jei yra pagrindas, nuostolį patyrusių paskirtųjų operatorių nuosavybe.

3. Tuo atveju, jei vėliau atsiradusios įvertintosios siuntos turinio vertė yra pripažįstama mažesne už išmokėtą žalos atlyginimo sumą, atitinkamai siuntėjas arba gavėjas turi gražinti šios žalos atlyginimo sumą įteikiant siuntą, nesvarbu, kokie yra apgaulingo siuntos įvertinimo padariniai.

VII skyrius

Atlygis

A. Tranzito mokesčiai

27 straipsnis

Tranzito mokesčiai

1. Uždarosioms važtoms ir atviruoju tranzitu siunčiamoms siuntoms, kuriomis keičiasi du paskirtieji operatoriai arba dvi tos pačios šalies narės įmonės tarpininkaujant vienam ar keliems kitiems paskirtiesiems operatoriams (trečiųjų šalių tarnyboms), taikomi tranzito mokesčiai. Juos sudaro atlygis už suteiktas paslaugas, susijusias su sausumos, jūrų ir oro tranzitu. Šis principas taip pat taikomas nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtoms.

B. Galutinis atlygis

28 straipsnis

Galutinis atlygis. Bendrosios nuostatos

1. Atsižvelgdamas į reglamentuose numatytas išimtis, kiekvienas paskirtasis operatorius, gaunantis iš kito paskirtojo operatoriaus pašto korespondencijos siuntas, turi teisę gauti iš išsiunčiančiojo paskirtojo operatoriaus su gautu tarptautiniu paštu susijusių išlaidų apmokėjimą.

2. Taikant nuostatas, susijusias su paskirtųjų operatorių mokamu galutiniu atlygiu, šalys ir teritorijos pagal kongreso šiuo tikslu sudarytus sąrašus, pateiktus jo rezoliucijoje Nr. **C 7/2016**, skirstomos į:

2.1. šalis ir teritorijas, prisijungusias prie tikslinės sistemos iki 2010 m. **(I grupė)**;

2.2. šalis ir teritorijas, prisijungusias prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. ir 2012 m. **(II grupė)**;

2.3. šalis ir teritorijas, prisijungusias prie tikslinės sistemos **nuo 2016 m. (III grupė)**;

2.4. šalis ir teritorijas, prisijungusias prie pereinamosios sistemos **(IV grupė)**.

3. Šios Konvencijos nuostatos dėl galutinio atlygio išmokėjimo yra pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos, iki kol pereinamojo laikotarpio pabaigoje bus sukurta kiekvienai šaliai skirta apmokėjimo sistema.

4. Vidaus paslaugų prieinamumas. Tiesioginis prieinamumas

4.1. Iš esmės, kiekvienas iki 2010 m. prisijungusios prie tikslinės sistemos šalies paskirtasis operatorius kitiems paskirtiesiems operatoriams leidžia naudotis visais tarifais, terminais ir sąlygomis, kuriuos tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdamas savo vidaus paslaugą. Gavimo paskirtasis operatorius turi nuspręsti, ar išsiuntimo paskirtasis operatorius laikėsi tiesioginio prieinamumo terminų ir sąlygų.

4.2. Iki 2010 m. prisijungusių prie tikslinės sistemos šalių paskirtieji operatoriai kitiems iki 2010 m. prisijungusių prie tikslinės sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams leidžia naudotis tarifais, terminais ir sąlygomis, kuriuos tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdami savo vidaus paslaugą.

4.3. Nuo 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusių šalių paskirtieji operatoriai gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis vidaus sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus, jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: nebeleisti naudotis vidaus sąlygomis arba leisti toliau naudotis savo pačių vidaus sąlygomis visiems paskirtiesiems operatoriams. Tačiau, jei nuo 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusių šalių paskirtieji operatoriai paprašo iki 2010 m. prisijungusių prie tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių taikyti vidaus sąlygas, jie privalo leisti ir visiems paskirtiesiems

operatoriams naudotis jų vidaus paslaugų tarifais, terminais ir sąlygomis tokiomis pat sąlygomis, kokios siūlomos jų šalies klientams.

4.4. Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai gali nuspręsti neleisti kitiems paskirtiesiems operatoriams naudotis vidaus sąlygomis. Tačiau jie gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis vidaus sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus, jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: nebeleisti naudotis vidaus sąlygomis arba leisti toliau naudotis savo pačių vidaus sąlygomis visiems paskirtiesiems operatoriams.

5. Galutinis atlygis yra pagrįstas gavimo šalyje suteiktų paslaugų kokybe. Todėl Pašto eksploatacijos taryba turi teisę papildyti **29 ir 30** straipsniuose nurodytą atlygį, kad paskatintų dalyvauti stebėjimo sistemoje ir atlygintų paskirtiesiems operatoriams už jų pasiektus kokybės tikslus. Pašto eksploatacijos taryba taip pat gali nustatyti baudas už nepakankamą kokybę, tačiau atlygis negali būti mažesnis negu **29 ir 30** straipsniuose nurodytas minimalus atlygis.

6. Kiekvienas paskirtasis operatorius gali visiškai arba iš dalies atsisakyti 1 dalyje numatyto mokėjimo.

7. Išmokant galutinį atlygį, M maišai iki 5 kilogramų laikomi sveriančiais 5 kilogramus. M maišams taikomi tokie galutinio atlygio tarifai:

7.1. **2018 m.** – **0,909** SDR už kilogramą;

7.2. **2019 m.** – **0,935** SDR už kilogramą;

7.3. **2020 m.** – **0,961** SDR už kilogramą;

7.4. **2021 m.** – **0,988** SDR už kilogramą.

8. Už registruotąsias siuntas yra numatytas papildomas **1,100** SDR mokėjimas už siuntą **2018 m.**, **1,200** SDR už siuntą – **2019 m.**, **1,300** SDR už siuntą – **2020 m.** ir **1,400** SDR – **2021 m.** Už įvertintąsias siuntas yra numatytas papildomas **1,400** SDR mokėjimas už siuntą **2018 m.**, **1,500** SDR už siuntą – **2019 m.**, **1,600** SDR už siuntą – **2020 m.** ir **1,700** SDR – **2021 m.** Pašto eksploatacijos taryba įgaliojama papildomai atlyginti už šias ir kitas papildomas paslaugas, jeigu į teikiamas paslaugas įeina papildomi elementai, kurie turi būti nurodyti **reglamentuose**.

9. Už registruotąsias ir įvertintąsias siuntas, kurios nenašios brūkšninis kodas arba kurios nenašios PPS S10 techninio standarto neatitinkančiu brūkšninis kodas, yra numatytas papildomas 0,5 SDR mokėjimas už siuntą, nebent abipusiškai susitariama kitaip.

10. Išmokant galutinį atlygį, pašto korespondencijos siuntos, kurias dideliais kiekiais siunčia tas pat siuntėjas ir kurios gaunamos ta pačia važta ar skirtingomis važtomis **reglamentuose** nustatytais sąlygomis, vadinamos paštu dideliais kiekiais. Mokėjimas už pašta dideliais kiekiais nustatomas **29** ir **30** straipsniuose nustatyta tvarka.

11. Kiekvienas paskirtasis operatorius, remdamasis dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu, gali taikyti kitas mokėjimo sistemas su galutiniu atlygiu susijusiems atsiskaitymams.

12. Paskirtieji operatoriai gali papildomai keistis nepirmenybiniu paštu, suteikdami 10 proc. nuolaidą galutinio atlygio tarifui, taikomam pirmenybiniam paštui.

13. Tarp tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių taikomos nuostatos taikomos bet kuriam pereinamosios sistemos šalies paskirtajam operatoriui, pareiškusiam norą prisijungti prie tikslinės sistemos. Pašto eksploatacijos taryba **reglamentuose** gali nustatyti pereinamąsias priemones. Visos tikslinės sistemos nuostatos gali būti taikomos bet kuriam naujam tikslinės sistemos paskirtajam operatoriui, pareiškusiam norą taikyti tokias visas nuostatas be pereinamųjų priemonių.

29 straipsnis

Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams tarp tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių

1. Mokėjimas už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant pašta dideliais kiekiais, bet išskyrus M maišus ir TKKA siuntas, nustatomas pagal taikomus tarifus už siuntą ir už kilogramą, atspindinčius tvarkymo išlaidas gavimo šalyje. Apskaičiuojant galutinio atlygio tarifus, bus atsižvelgiama į mokesčius, taikomus pirmenybinėms siuntoms teikiant vidaus paslaugą ir priskiriamus teikiamai universalijai paslaugai.

2. Galutinio atlygio tarifai tikslinėje sistemoje skaičiuojami atsižvelgiant, jei tai taikoma teikiant vidaus paslaugą, į siuntų klasifikavimą pagal jų formatą, kaip nustatyta Konvencijos 17 straipsnio 5 dalyje.

3. Tikslinės sistemos paskirtieji operatoriai gali keistis suskirstytomis pagal formatą siuntomis, laikydamiesi **reglamentuose** nustatytų sąlygų.

4. Už TKKA siuntas mokama taip, kaip nurodyta **reglamentuose**.

5. **Mažoms pašto korespondencijos siuntoms (P), didelėms pašto korespondencijos siuntoms (G), labai didelėms pašto korespondencijos siuntoms (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiesiems paketams (E)** taikomi atskiri tarifai už siuntą ir už kilogramą. Jie apskaičiuojami pagrindu laikant 70 proc. nuo mokesčių už 20 gramų mažą pašto korespondencijos siuntą (P) ir už 175 gramų didelę pašto korespondencijos siuntą (G), neįskaičiuojant PVM ar kitų mokesčių. **Labai didelėms pašto korespondencijos siuntoms (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiesiems paketams (E) šie tarifai skaičiuojami pagal 375 gramų P ir G formatus, neįskaičiuojant PVM ar kitų mokesčių.**

6. Pašto eksploatacijos taryba apibrėžia tarifų apskaičiavimo sąlygas ir būtinas veiklos, statistikos ir apskaitos procedūras, taikomas suskirstyto pagal formatą pašto apkaitai.

7. Tarifai, taikomi srautams tarp tikslinės sistemos šalių konkrečiais metais, neturi daugiau kaip 13 proc. padidinti pajamų, gautų iš galutinio atlygio **už P ir G formatų 37,6 gramo ir už E formato 375 gramų pašto korespondencijos siuntą**, palyginti su ankstesniais metais.

8. Tarifai, taikomi **mažų pašto korespondencijos siuntų (P) ir didelių pašto korespondencijos siuntų (G)** srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

- 8.1. **2018 m.** – **0,331 SDR** už siuntą ir **2,585 SDR** už kilogramą;
- 8.2. **2019 m.** – **0,341 SDR** už siuntą ir **2,663 SDR** už kilogramą;
- 8.3. **2020 m.** – **0,351 SDR** už siuntą ir **2,743 SDR** už kilogramą;
- 8.4. **2021 m.** – **0,362 SDR** už siuntą ir **2,825 SDR** už kilogramą.

9. Tarifai, taikomi labai didelių pašto korespondencijos siuntų (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiųjų paketų (E) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

- 9.1. 2018 m. – 0,705 SDR už siuntą ir 1,584 SDR už kilogramą;**
- 9.2. 2019 m. – 0,726 SDR už siuntą ir 1,632 SDR už kilogramą;**
- 9.3. 2020 m. – 0,748 SDR už siuntą ir 1,681 SDR už kilogramą;**
- 9.4. 2021 m. – 0,770 SDR už siuntą ir 1,731 SDR už kilogramą.**

10. Tarifai, taikomi mažų pašto korespondencijos siuntų (P) ir didelių pašto korespondencijos siuntų (G) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m. arba nuo 2010 m., 2012 m. ir 2016 m., negali būti mažesni nei:

- 10.1. 2018 m. – 0,227 SDR už siuntą ir 1,774 SDR už kilogramą;**
- 10.2. 2019 m. – 0,233 SDR už siuntą ir 1,824 SDR už kilogramą;**
- 10.3. 2020 m. – 0,240 SDR už siuntą ir 1,875 SDR už kilogramą;**
- 10.4. 2021 m. – 0,247 SDR už siuntą ir 1,928 SDR už kilogramą.**

11. Tarifai, taikomi labai didelių pašto korespondencijos siuntų (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiųjų paketų (E) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m. arba nuo 2010 m., 2012 m. ir 2016 m., negali būti mažesni nei:

- 11.1. 2018 m. – 0,485 SDR už siuntą ir 1,089 SDR už kilogramą;**
- 11.2. 2019 m. – 0,498 SDR už siuntą ir 1,120 SDR už kilogramą;**
- 11.3. 2020 m. – 0,512 SDR už siuntą ir 1,151 SDR už kilogramą;**
- 11.4. 2021 m. – 0,526 SDR už siuntą ir 1,183 SDR už kilogramą.**

12. Tarifai, taikomi mažų pašto korespondencijos siuntų (P) ir didelių pašto korespondencijos siuntų (G) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. ir nuo 2012 m., taip pat tarp šių šalių ir šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

- 12.1. 2018 m. – 0,264 SDR už siuntą ir 2,064 SDR už kilogramą;
- 12.2. 2019 m. – 0,280 SDR už siuntą ir 2,188 SDR už kilogramą;
- 12.3. 2020 m. – 0,297 SDR už siuntą ir 2,319 SDR už kilogramą;
- 12.4. 2021 m. – 0,315 SDR už siuntą ir 2,458 SDR už kilogramą.

13. Tarifai, taikomi labai didelių pašto korespondencijos siuntų (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiųjų paketų (E) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. ir nuo 2012 m., taip pat tarp šių šalių ir šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

- 13.1. 2018 m. – 0,584 SDR už siuntą ir 1,313 SDR už kilogramą;
- 13.2. 2019 m. – 0,640 SDR už siuntą ir 1,439 SDR už kilogramą;
- 13.3. 2020 m. – 0,701 SDR už siuntą ir 1,577 SDR už kilogramą;
- 13.4. 2021 m. – 0,770 SDR už siuntą ir 1,731 SDR už kilogramą.

14. Tarifai, taikomi mažų pašto korespondencijos siuntų (P) ir didelių pašto korespondencijos siuntų (G) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2016 m., taip pat tarp šių šalių ir šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m. arba nuo 2010 m. ir 2012 m., negali viršyti:

- 14.1. 2018 m. – 0,234 SDR už siuntą ir 1,831 SDR už kilogramą;
- 14.2. 2019 m. – 0,248 SDR už siuntą ir 1,941 SDR už kilogramą;
- 14.3. 2020 m. – 0,263 SDR už siuntą ir 2,057 SDR už kilogramą;
- 14.4. 2021 m. – 0,279 SDR už siuntą ir 2,180 SDR už kilogramą.

15. Tarifai, taikomi labai didelių pašto korespondencijos siuntų (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiųjų paketų (E) srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2016 m., taip pat tarp šių šalių ir šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m. arba nuo 2010 m. ir 2012 m., negali viršyti:

- 15.1. 2018 m. – 0,533 SDR už siuntą ir 1,198 SDR už kilogramą;

15.2. 2019 m. – 0,602 SDR už siuntą ir 1,354 SDR už kilogramą;

15.3. 2020 m. – 0,680 SDR už siuntą ir 1,530 SDR už kilogramą;

15.4. 2021 m. – 0,770 SDR už siuntą ir 1,731 SDR už kilogramą.

16. Nustatant tarifus, taikomus mažesniems nei **50 tonų** per metus srautams tarp šalių, kurios prisijungė prie tikslinės sistemos 2010 m. **ir 2012 m.**, taip pat tarp šių šalių ir šalių, kurios prisijungė prie tikslinės sistemos iki 2010 m., tarifo sudėtinės dalys, taikomos už kilogramą ir už siuntą, konvertuojamos į bendrą tarifą už kilogramą, atsižvelgiant į tipinę vieno kilogramo pašto siuntos sudėtį visame pasaulyje, pagal kurią **P ir G formato siuntos sudaro 8,16 siuntos, sveriančios 0,31 kilogramo, o E formato siuntos sudaro 2,27 siuntos, sveriančios 0,69 kilogramo.**

17. Nustatant tarifus, taikomus mažesniems nei **75 tonos** per metus **2018 m., 2019 m. ir 2020 m.** bei mažesniems nei **50 tonų** per metus **2021 m.** srautams tarp šalių, kurios prisijungė prie tikslinės sistemos 2016 m. arba vėliau, taip pat tarp šių šalių ir šalių, kurios prisijungė prie tikslinės sistemos iki 2010 m. arba nuo 2010 m. **ir 2012 m.**, tarifo sudėtinės dalys, taikomos už kilogramą ir už siuntą, konvertuojamos į bendrą tarifą už kilogramą, atsižvelgiant į **16 dalyje nurodytą tipinę vieno kilogramo pašto siuntos sudėtį visame pasaulyje.**

18. Mokėjimas už paštą dideliais kiekiais, siunčiamą į šalis, prisijungusias prie tikslinės sistemos iki 2010 m., nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta šio straipsnio **5–11** dalyse.

19. Mokėjimas už paštą dideliais kiekiais, siunčiamą į šalis, prisijungusias prie tikslinės sistemos nuo 2010 m., 2012 m. **ir 2016 m.**, nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje **ir 10–15** dalyse.

20. Šiam straipsniui jokia išlyga negali būti daroma, nebent pagal dvišalį susitarimą.

30 straipsnis

Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams, siunčiamiems pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams, iš jų ir tarp jų

1. Pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams rengiantis prisijungti prie tikslinės sistemos, galutinio atlygio mokėjimas už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant pašta dideliais kiekiais, bet išskyrus M maišus ir TKKA siuntas, yra nustatomas remiantis tarifu už siuntą ir tarifu už kilogramą.

2. Už TKKA siuntas mokama taip, kaip nurodyta **reglamentuose**.

3. **Tarifai, taikomi mažų pašto korespondencijos siuntų (P) ir didelių pašto korespondencijos siuntų (G) srautams**, siunčiamiems į pereinamosios sistemos šalis, iš jų ir tarp jų, yra:

3.1. **2018 m. – 0,227 SDR už siuntą ir 1,774 SDR už kilogramą;**

3.2. **2019 m. – 0,233 SDR už siuntą ir 1,824 SDR už kilogramą;**

3.3. **2020 m. – 0,240 SDR už siuntą ir 1,875 SDR už kilogramą;**

3.4. **2021 m. – 0,247 SDR už siuntą ir 1,928 SDR už kilogramą.**

4. **Tarifai, taikomi labai didelių pašto korespondencijos siuntų (E) ir pašto korespondencijos siuntų smulkiųjų paketų (E) srautams**, siunčiamiems į pereinamosios sistemos šalis, iš jų ir tarp jų, yra:

4.1. **2018 m. – 0,485 SDR už siuntą ir 1,089 SDR už kilogramą;**

4.2. **2019 m. – 0,498 SDR už siuntą ir 1,120 SDR už kilogramą;**

4.3. **2020 m. – 0,512 SDR už siuntą ir 1,151 SDR už kilogramą;**

4.4. **2021 m. – 0,526 SDR už siuntą ir 1,183 SDR už kilogramą.**

5. Kai srautai yra mažesni nei 29 straipsnio 16 arba 17 dalyje nustatyta srauto riba, tarifo sudėtinės dalys, taikomos už kilogramą ir už siuntą, konvertuojamos į bendrą tarifą už kilogramą, atsižvelgiant į tipinę **vieno kilogramo pašto siuntos sudėtį visame pasaulyje**. Taikomi tokie tarifai:

5.1. **2018** m. – **4,472** SDR už kilogramą;

5.2. **2019** m. – **4,592** SDR už kilogramą;

5.3. **2020** m. – **4,724** SDR už kilogramą;

5.4. **2021** m. – **4,858** SDR už kilogramą.

6. Kai pašto srautai **yra didesni nei 29 straipsnio 17 dalyje nustatyta srauto riba**, nurodytas pastovus tarifas už kilogramą taikomas tada, kai nei išsiuntimo paskirtasis operatorius, nei gavimo paskirtasis operatorius neprašo taikyti peržiūros mechanizmo, siekiant peržiūrėti tarifą remiantis faktiniu siuntų kilograme skaičiumi, o ne tipine sudėtimi visame pasaulyje. Atranka dėl peržiūros mechanizmo yra atliekama **reglamentuose** nustatytais sąlygomis.

7. Tikslinės sistemos šalis negali prašyti peržiūros, siekdama sumažinti šio straipsnio 5 dalyje nurodytą bendrą tarifą pereinamosios sistemos šalies atžvilgiu, nebent ši prašytų peržiūros, siekdama padidinti tarifą.

8. Šalių, prisijungusių prie galutinio atlygio pereinamosios sistemos, paskirtieji operatoriai gali pasirinktinai siųsti **ir gauti** suskirstytas pagal formatą siuntas **reglamentuose** nustatytais sąlygomis. Keičiantis suskirstytomis pagal formatą siuntomis, taikomi šio straipsnio 3 **ir 4 dalyse** nustatyti tarifai.

9. Mokėjimas už paštą dideliais kiekiais tikslinės sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta **29** straipsnyje. Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai už gautą paštą dideliais kiekiais gali prašyti mokėjimo pagal šio straipsnio 3 **ir 4 dalis**.

10. Šiam straipsniui jokia išlyga negali būti daroma, nebent pagal dvišalį susitarimą.

31 straipsnis

Paslaugos kokybės gerinimo fondas

1. Galutinis atlygis, išskyrus už M maišus, TKKA siuntas ir paštą dideliais kiekiais, kurį visos šalys ir teritorijos turi mokėti šalims, priskirtoms **mažiausiai išsivysčiusiems šalims ir įtrauktoms į IV grupę**, atsižvelgiant į galutinio atlygio ir **Paslaugos kokybės gerinimo** fondo tikslą, nustatomas 20 proc. padidinus **30 straipsnyje** nurodytus tarifus, mokamus į Paslaugos

kokybės gerinimo fondą siekiant pagerinti paslaugos kokybę šiose šalyse. Viena IV grupės šalis kitai IV grupės šaliai tokio mokėjimo neatlieka.

2. Galutinis atlygis, išskyrus už M maišus, TKKA siuntas ir pašta dideliais kiekiais, kurį **I šalių grupei priskirtos** šalys ir teritorijos turi mokėti **IV šalių grupei priskirtoms** šalims, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytas mažiausiai išsivysčiusias šalis, nustatomas 10 proc. padidinus **30 straipsnyje** nurodytus tarifus, mokamus į Paslaugos kokybės gerinimo fondą siekiant pagerinti paslaugos kokybę šiose šalyse.

3. Galutinis atlygis, išskyrus už M maišus, TKKA siuntas ir pašta dideliais kiekiais, kurį **II šalių grupei priskirtos** šalys ir teritorijos turi mokėti **IV šalių grupei priskirtoms** šalims, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytas mažiausiai išsivysčiusias šalis, nustatomas 10 proc. padidinus **30** straipsnyje nurodytus tarifus, mokamus į Paslaugos kokybės gerinimo fondą siekiant pagerinti paslaugos kokybę šiose šalyse.

4. Galutinis atlygis, išskyrus už M maišus, TKKA siuntas ir pašta dideliais kiekiais, kurį **III šalių grupei priskirtos** šalys ir teritorijos turi mokėti **IV šalių grupei priskirtoms** šalims, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytas mažiausiai išsivysčiusias šalis, nustatomas **5 proc.** padidinus **30** straipsnyje nurodytus tarifus, mokamus į Paslaugos kokybės gerinimo fondą siekiant pagerinti paslaugos kokybę šiose šalyse.

5. Galutinis atlygis, išskyrus už M maišus, TKKA siuntas ir pašta dideliais kiekiais, kurį **I, II ir III šalių grupėms priskirtos** šalys ir teritorijos turi mokėti **III šalių grupei priskirtoms** šalims, padidinamas 1 proc. ir mokamas į bendrą fondą, kuris turi būti įsteigtas paslaugos kokybei **II, III ir IV šalių grupėms priskirtose** šalyse gerinti ir valdomas laikantis Pašto eksploatacijos tarybos nustatytų atitinkamų procedūrų.

6. Atsižvelgiant į Pašto eksploatacijos tarybos nustatytas atitinkamas procedūras, bet kurios pagal šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalis įmokėtos, tačiau nepanaudotos sumos, sukauptos per ketverius ankstesnius Paslaugos kokybės gerinimo fondo ataskaitinius metus (laikant, kad anksčiausi ataskaitiniai metai yra 2018 m.), taip pat pervedamos į šio straipsnio 5 dalyje nurodytą bendrą fondą. Taikant šią dalį, į pirmiau nurodytą bendrą fondą leidžiama pervesti tik tas lėšas, kurios nebuvo panaudotos Paslaugos kokybės gerinimo fondo

patvirtintiems paslaugos kokybės gerinimo projektams per dvejus metus nuo paskutinės įmokėtos sumos už bet kurį pirmiau apibrėžtą konkretų ketverių metų laikotarpį gavimo.

7. Bendras galutinis atlygis, kurį reikia mokėti į Paslaugos kokybės gerinimo fondą siekiant gerinti **IV grupėje** esančių šalių paslaugos kokybę, kasmet turi sudaryti ne mažiau kaip 20 000 SDR kiekvienai šaliai gavėjai. Dėl papildomų lėšų, būtinų šiai minimaliai sumai pasiekti, pateikiamos sąskaitos **I, II ir III grupėse esančioms** šalims proporcingai apsiukeistam kiekiui.

8. Pašto eksploatacijos taryba vėliausiai 2018 m. nustato arba atnaukina Paslaugos kokybės gerinimo fondo projektų finansavimo procedūras.

C. Pašto siuntinių tarifai

32 straipsnis

Pašto siuntinių vežimo sausuma ir vežimo jūra tarifai

1. Siuntiniams, kuriais keičiasi du paskirtieji operatoriai, **išskyrus ECOMPRO siuntinius**, yra taikomi įvežimo sausuma tarifai, kurie apskaičiuojami sudedant pagrindinį tarifą už siuntinį ir pagrindinį tarifą už kilogramą, kurie nustatyti reglamentuose.

1.1. Atsižvelgdami į pirmiau minėtus pagrindinius tarifus, paskirtieji operatoriai dar turi teisę reikalauti papildomų tarifų už siuntinį ir už kilogramą, remdamiesi reglamentuose įtvirtintomis nuostatomis.

1.2. Šio straipsnio 1 dalyje ir 1.1 punkte nurodytus tarifus moka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent **reglamentuose** numatyta išimtis dėl šio principo.

1.3. Įvežimo sausuma tarifai turi būti vienodi visoje kiekvienos šalies teritorijoje.

2. Siuntiniams, kuriais keičiasi du paskirtieji operatoriai ar dvi tos pačios šalies įmonės, dalyvaujant vieno ar kelių kitų paskirtųjų operatorių žemės tarnyboms, yra taikomi tranzito sausuma tarifai, mokami paskirtiesiems operatoriams, kurie dalyvauja vežant sausuma, nustatyti reglamentuose ir apskaičiuojami atsižvelgiant į atitinkamą atstumo intervalą.

2.1. Už atviruoju tranzitu vežamus siuntinius tarpiniai paskirtieji operatoriai turi teisę reikalauti reglamentuose nustatyto vienodo tarifo už siuntinį.

2.2. Tranzito sausuma tarifus moka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent **reglamentuose** numatyta išimtis dėl šio principo.

3. Kiekvienas paskirtasis operatorius, kuris dalyvauja vežant siuntinius jūra, turi teisę reikalauti vežimo jūra tarifų. Šiuos tarifus moka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent **reglamentuose** numatyta išimtis dėl šio principo.

3.1. Vežimo jūra tarifas už kiekvieną vežimą jūra yra nustatytas reglamentuose atsižvelgiant į atitinkamą atstumo intervalą.

3.2. Paskirtieji operatoriai gali vežimo jūra tarifą, apskaičiuotą pagal 3.1 punktą, padidinti daugiausia 50 proc. Jie taip pat gali sumažinti jį savo nuožiūra.

D. Vežimo oro keliu mokesčiai

33 straipsnis

Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu mokesčiais

1. Pagrindinį tarifą, kurį tarpusavyje atsiskaitydami taiko paskirtieji operatoriai dėl vežimo oro keliu, tvirtina Pašto eksploatacijos **taryba ir** apskaičiuoja Tarptautinis biuras pagal formulę, nurodytą **reglamentuose**. Tarifai, taikomi vežant oro keliu siuntinius, siunčiamus teikiant prekių grąžinimo paslaugą, apskaičiuojami vadovaujantis **reglamentuose** apibrėžtomis nuostatomis.

2. Uždarųjų važtų, pirmenybinių siuntų, oro pašto siuntų ir oro pašto siuntinių, siunčiamų atviruoju tranzitu, nuklydusių siuntų ir neteislingai nukreiptų važtų vežimo oro keliu mokesčių apskaičiavimas, taip pat atitinkami atsiskaitymo būdai aprašyti **reglamentuose**.

3. Vežimo oro keliu mokesčius už visą atstumą oro keliu sumoka:

3.1. jei tai uždarnosios važtos – važtų išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, įskaitant atvejus, kai šios važtos siunčiamos tranzitu per vieną ar kelis tarpinius paskirtuosius operatorius;

3.2. jei tai pirmenybinės siuntos ir oro pašto siuntos, siunčiamos atviruoju tranzitu, įskaitant nuklydusias siuntas, – paskirtasis operatorius, kuris perduoda tas siuntas kitam paskirtajam operatoriui.

4. Tos pačios taisyklės galioja ir siuntoms, neapmokestinamoms sausumos ir jūrų tranzito mokesčiais, jei jos vežamos oro keliu.

5. Kiekvienas gavimo paskirtasis operatorius, užtikrinantis tarptautinio pašto vežimą oro keliu savo šalyje, turi teisę į papildomų tokio vežimo išlaidų atlyginimą su sąlyga, kad įveikto oro kelio svertinis vidutinis atstumas didesnis nei 300 kilometrų. Pašto eksploatacijos taryba svertinį vidutinį atstumą gali pakeisti kitu tinkamu kriterijumi. Jeigu nesusitariama, kad mokestis neturėtų būti imamas, mokesčiai turi būti vienodi visoms iš užsienio siunčiamoms pirmenybinėms ir oro keliu vežamoms važtoms, neatsižvelgiant į tai, ar šios važtos persiunčiamos oro keliu, ar ne.

6. Tačiau jei galutinis atlygis, kurį ima gavimo paskirtasis operatorius, konkrečiai grindžiamas išlaidomis arba vidaus tarifais, joks papildomas atlygis už vidaus vežimą oro keliu nėra mokamas.

7. Gavimo paskirtasis operatorius, apskaičiuodamas svertinį vidutinį atstumą, neįskaičiuoja visų važtų, už kurias imamo galutinio atlygio apskaičiavimas buvo konkrečiai grindžiamas gavimo paskirtojo operatoriaus išlaidomis arba vidaus tarifais, svorio.

E. Tarpusavio atsiskaitymas

34 straipsnis

Nuostatos, susijusios su tarpusavio atsiskaitymu ir mokėjimais už tarptautinę pašto apkaitą

1. Atsiskaitymai, susiję su operacijomis, atliekamomis vadovaujantis šia Konvencija (įskaitant atsiskaitymus už pašto siuntų vežimą (siuntimą), atsiskaitymus už pašto siuntų apdorojimą gavimo šalyje ir atsiskaitymus kompensuojant už bet kokį su pašto siuntomis susijusį praradimą, vagystę ar žalą), grindžiami ir atliekami vadovaujantis Konvencijos ir kitų Sąjungos aktų nuostatomis, o juos atliekant paskirtasis operatorius neprivalo rengti jokių dokumentų, išskyrus Sąjungos aktais nustatytus atvejus.

F. Mokesčių ir tarifų nustatymas

35 straipsnis

Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti mokesčius ir tarifus

1. Pašto eksploatacijos taryba įgaliota nustatyti tarifus ir mokesčius, kuriuos paskirtieji operatoriai moka laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų; jie išvardyti toliau:

1.1. tranzito mokesčiai už pašto korespondencijos važtų tvarkymą ir vežimą per vieną ar kelias tarpines šalis;

1.2. pagrindiniai tarifai ir vežimo oro keliu mokesčiai už pašto vežimą oro transportu;

1.3. įvežimo sausuma tarifai už **visų** gaunamų siuntinių, **išskyrus ECOMPRO siuntinius**, tvarkymą;

1.4. tranzito sausuma tarifai už siuntinių tvarkymą ir vežimą per tarpinę šalį;

1.5. vežimo jūra tarifai už siuntinių vežimą jūra;

1.6. išvežimo sausuma tarifai už siuntinių siuntimą, teikiant prekių grąžinimo paslaugą.

2. Bet kokia peržiūra, atliekama taikant metodiką, užtikrinančią teisingą atlygi paslaugas teikiantiems paskirtiesiems operatoriams, turi būti pagrįsta patikimais ir reprezentatyviais ekonominiais ir finansiniais duomenimis. Bet koks pakeitimas, dėl kurio priimtas sprendimas, įsigalioja Pašto eksploatacijos tarybos nustatytą datą.

VIII skyrius

Pasirenkamosios paslaugos

36 straipsnis

EMS ir integruota logistika

1. Šalys narės arba paskirtieji operatoriai gali tarpusavyje susitarti dalyvauti teikiant reglamentuose aprašytas paslaugas, kurios išvardytos toliau:

1.1. EMS – dokumentams ir prekėms perduoti skirta greitojo pašto paslauga, kuri, kiek tai įmanoma, yra pati greičiausia fizinėmis priemonėmis teikiama pašto paslauga. Ši paslauga gali būti teikiama remiantis EMS tipine daugiašale sutartimi arba dvišale sutartimi;

1.2. integruota logistika – visiškai klientų poreikius logistikos srityje atitinkanti paslauga, apimanti etapus iki fizinio prekių ir dokumentų perdavimo ir po jo.

37 straipsnis

Elektroninės pašto paslaugos

1. Šalys narės arba paskirtieji operatoriai gali tarpusavyje susitarti dalyvauti teikiant reglamentuose aprašytas elektronines pašto paslaugas, kurios išvardytos toliau:

1.1. elektroninis paštas, kuris yra elektroninė pašto paslauga, apimanti paskirtųjų operatorių perduodamus elektroninius pranešimus ir informaciją;

1.2. registruotasis elektroninis paštas, kuris yra saugi elektroninio pašto paslauga, apimanti elektroninio pranešimo išsiuntimo bei pristatymo įrodymų pateikimą ir leidžianti autentifikuotiems vartotojams naudotis saugiu ryšio kanalu;

1.3. elektroninė pašto patvirtinimo žymė, kuria įtikinamai patvirtinama tam tikros formos, tam tikru metu įvykusio elektroninio fakto, į kuri įtraukti vienas ar keli dalyviai, tikrumas;

1.4. elektroninio pašto dėžutė, leidžianti autentifikuotam siuntėjui siųsti elektroninius pranešimus ir pristatyti elektroninius pranešimus bei informaciją autentifikuotam gavėjui, ir saugoti juos.

IX skyrius

Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos

1. Tam, kad pasiūlymai, pateikti kongresui ir susiję su šia Konvencija, įsigalioų, jiems turi pritarti kongrese dalyvaujančių ir balsuojančių balsavimo teisę turinčių šalių narių dauguma. Balsuojant turi dalyvauti bent pusė kongrese atstovaujamų šalių narių, turinčių balsavimo teisę.

2. Tam, kad pasiūlymai, susiję su **reglamentais**, įsigalioję, jiems turi pritarti dauguma Pašto eksploatacijos tarybos narių, turinčių balsavimo teisę.

3. Tam, kad laikotarpiu tarp dviejų kongresų pateikti pasiūlymai, susiję su šia Konvencija ir jos Baigiamuoju protokolu, įsigalioję, jiems turi būti pritarta:

3.1. dviem trečdaliais balsų, bent pusės Sąjungos šalių narių, turinčių balsavimo teisę ir dalyvavusių balsuojant, jei pasiūlymai susiję su pakeitimais;

3.2. balsų dauguma, jei pasiūlymai susiję su nuostatų aiškinimu.

4. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 3.1 punkto nuostatas, bet kuri šalis narė, kurios nacionalinės teisės aktai dar nėra suderinti su siūlomu pakeitimu, gali per devyniasdešimt dienų nuo paskelbimo apie pakeitimą dienos pateikti Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui rašytinę deklaraciją apie tai, kad neturi galimybės pakeitimo priimti.

39 straipsnis

Kongrese pateiktos išlygos

1. Bet kokia išlyga, nesuderinama su Sąjungos tikslu ir paskirtimi, yra neleidžiama.

2. Paprastai bet kuri šalis narė, kurios nuomonės nepalaiko kitos šalys narės, stengiasi, kiek tai įmanoma, prisijungti prie daugumos nuomonės. Išlygos turėtų būti teikiamos tik esant tikrai būtinybei ir nurodant tinkamas priežastis.

3. Išlygos dėl bet kurio šios Konvencijos straipsnio teikiamos kongresui kaip kongreso pasiūlymas, parengtas viena iš Tarptautinio biuro darbo kalbų, laikantis su tuo susijusių Kongresų vidaus reglamento nuostatų.

4. Tam, kad kongresui pateikti pasiūlymai dėl išlygų įsigalioję, jiems turi pritarti dauguma, kuri būtina dėl straipsnio, su kuriuo susijusi išlyga, pakeitimo.

5. Paprastai išlygos yra taikomos remiantis abipusiškumo tarp ją pateikusios šalies narės ir kitų šalių narių principu.

6. Išlygos dėl šios Konvencijos įtraukiamos į šios Konvencijos Baigiamąjį protokolą, remiantis pasiūlymais, kuriems pritarta kongrese.

40 straipsnis

Konvencijos įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

1. Ši Konvencija įsigalioja **2018** m. sausio 1 d. ir galioja iki kito kongreso aktų įsigaliojimo.

Tai patvirtindami, šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai pasirašė vieną šios Konvencijos egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai Konvencijos šaliai.

Priimta 2016 m. spalio 6 d. Stambule.